

Nr 100

Utlåtande i anledning av motioner om anslag ur Norrlandsfonden till samerna.

(5:e avd.)

I de likalydande motionerna I: 641 av herrar Eric Carlsson och Wirtén samt II: 768 av herr Ullsten m. fl. har hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om sådana ändringar i reglerna för Norrlandsfonden att medel ur fonden kan utgå till samerna för samiska kultursträvanden, rennärings- och renforskningsändamål och dylikt.

Utskottet har inhämtat yttranden över motionerna från styrelsen för Norrlandsfonden och Svenska samernas riksförbund.

Styrelsen för Norrlandsfonden redovisar att till i motionerna avsedda ändamål i vad avser rennäringen hittills utgått stöd med tillsammans 1 306 500 kr. Styrelsen anför vidare följande.

De ändringar, som föreslås i motionerna, skulle innebära att stöd från Norrlandsfonden skulle utgå även för »samiska kultursträvanden». Efter som allt övrigt stöd utgått till alla befolkningsgrupper i Norrland, torde det vara olämpligt att begränsa stödet till att gälla endast samerna. Norrlandsfonden anser också, att staten genom anslag till andra institutioner än Norrlandsfonden erbjuder tjänster för kulturella ändamål till samerna liksom övriga befolkningsgrupper i Norrland.

Norrlandsfonden kan vidare nämna, att stöd har lämnats till turistnäringen med 400 000 kronor och med 972 000 kronor för inventering av fiskemöjligheter i kronan tillhöriga fiskevatten ovanför odlingsgränsen i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län. Inventeringen har utförts enligt av Kungl. Fiskeristyrelsen fastställd plan. Stödet till turistnäringen och till fiskeinventeringen påverkar åtminstone delvis samiska intressen.

Att stöd inte utgått i större omfattning, beror dels på att sådana initiativ, som utmynnar i en ansökan till fonden, inte inkommit, dels på Norrlandsfondens begränsade ekonomiska resurser.

Uppgiften i motionerna att statuterna för Norrlandsfonden skulle vara skrivna så eller att principerna för styrelsens handlande skulle vara sådana, att samiska intressen skulle ha kommit helt i skymundan i fråga om anslag, är inte riktig.

Samernas intressen har beaktats av fonden i all den utsträckning detta varit möjligt med hänsyn till projektens art och fondens ekonomiska resurser.

Såsom bekant har 1964 års rennäringsakkunniga tagit upp frågan om en fond för samiska kulturaktiviteter. Detta förslag prövas f. n. i jordbruksdepartementet.

Även på grund härav vill fonden föreslå, att motionerna inte skall förändras till någon riksdagens åtgärd.

Svenska samernas riksförbund förklarar att samerna har krav på att Norrlandsfonden skall behjärta de samiska intressena. Så har emellertid enligt riksförbundets mening hittills ej varit fallet. Förbundet tillstyrker motionerna.

Utskottet. Mot bakgrund av vad styrelsen för Norrlandsfonden anför i sitt remissyttrande och med hänsyn bl. a. till att 1964 års rennäringsakkunnigas förslag om en fond för samiska kulturaktiviteter för närvarande prövas av Kungl. Maj:t avstyrker utskottet förevarande motionsyrkande.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motionerna I: 641 och II: 768.

Stockholm den 9 maj 1969

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid ärendets slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Birger Andersson (s), Fritz Persson (s), Rikard Svensson (s), Mårtensson (s), Bertil Petersson (s), Per Jacobsson (fp), Ottosson (m), Herbert Larsson (s), Nyman (fp), Rönnberg (s), Wallmark (m), Thorsten Larsson (cp), Jonsson (s) och Wirtén (fp) samt

från andra kammaren: herrar Bohman (m), Karlsson i Olofström (s), Almgren (s), Mellqvist (s), Gustafson i Göteborg (fp), fru Lewén-Eliasson (s), herrar Mattsson (cp), Johansson i Norrköping (s), Alemyr (s), Antonsson (cp), Blomkvist (s), Svanberg (s), Sjönell (cp), Lothigius (m) och Eriksson i Arvika (fp).